

Arcok, álarcok

Írta: BÁCSKAI JÚLIA pszichológus

A kollégák találgatnak. A kolléganők pletykálnak. A diákok fantáziálnak.

Mára már szinte mindenki tudja, és aki bölcs, el is fogadja, hogy a tanár is ember, nem pedig csak egy fogaskerék az állami oktatás mechanizmusában.

Jó, jó, ember, de vajon milyen nemű? Vállalhatja-e a munkahelyén saját nőiességét, férfiasságát, miközben a társadalmi megegyezés legerősebb tabuját kell szem előtt tartania, ami úgy fogalmazható meg, hogy *tanítvánnyal soha!*?

Megkísérlem néhány tipikus magatartás leírását az alábbiakban. Kérem, akinek nem inge, ne vegye magára..

Takarásban

Remek jelmez volt és néhol az is maradt a köpeny. Hordható fehér, kék, barna kivételben, egyre szelídebb-természetesebb anyagokból gyártva. Alatta alig kitalálható civil öltözék rejtőzik, nyáron talán az se. A köpeny persze rejthet egy bombázót is, aki azonban épp a takargatással kelti fel esetleg a figyelmet nőiessége iránt.

Takarásban éli az életét sok olyan tanárnő, aki nem hord ugyan köpenyt, csak ahhoz hasonlóan semleges, nem feszülő, a domborulatokat eltüntető ruhát. Takarásban van az is, aki nem a testén, hanem az arcán hordja a páncélt, ami védi. A hűvös kifejezésű álarc eltávolítja a kíváncsisko-

dókat, a tolakodókat, még a szexus gondolatát is elhárítja. Az álarc tulajdonosa itt, az iskolában komoly és megfontolt ember, munkaerő, segítő, tanácsadó, anyáskodó, vagy mindezek ötvözete akár, de semmiképpen sem nő!

Az a vonat már elment

A másik típus az, aki lemondott a szexualitásról. Vagy azért, mert így könnyebb elviselni annak hiányát, vagy azért, mert már fiatalon a munka menyasszonya lett. Egykori csalódás, válás, vagy a gyerekkorban belévelt gátlások, esetleg a kora miatt saját maga döntött úgy, hogy a jövőben lemond a neméről. A döntés független attól, hogy az illető szép vagy csúnya. Lehet egyenesen gyönyörű. Lemondása a neméről azzal sem függ össze, hogy szült-e már gyereket, és csak azután hagyja „el-menni ezt a vonatot”, vagy akár meg sem ismerte őt férfiember. Messziről sugárzik róla, hogy erről a kérdésről nem szívesen beszél, úgyhogy nem őt kell fölkémi felvilágosító órák megtartására. Vigyázzunk! Ő nem álszent vagy prűd! Számára egyszerűen a téma nem téma. Más örömeikért rajong. Például komoly tudományos eredményeket érhet el, hiszen minden energiáját bevetheti a számára fontos dolgok érdekében.

A lányok modellje

Nőies nő. Örül, hogy nőnek született és örül, hogy ennek mások is örülnek. A maga részéről szereti a divatot, nem szégyelli festeni a haját, a körmét, vagy bármit, amitől nőiesebb nővé válhat. Mindig úgy jelenik meg, hogy tetsszen, és közben képes legyen jól érezni magát. Nem sokat törődik azokkal, akik őt kevésbé tartják jó tanárnak, mint jó nőnek, ugyanis a fő titok abban áll, hogy megfelelő az önbizalma. Elégedett magával és sugárzik róla a magánélete harmóniája, akár tudható, hogy kije van, akár nem. Sugárzik róla a szexuális elégedettség is, de nem szorul rá, hogy ezzel dicsekedjen. Felvállalja, hogy ő a lányok modellje, akiről azok egy későbbi női attitűdöt mintázhatnak, és ő a fiúk modellje is:

majd egyszer ilyet akarnak feleségül venni. Vele lehet beszélgetni az intim dolgokról, a test bármilyen titkáról, mert éppolyan természetesen gondolkodik és beszél ezekről, mint ahogyan él.

Amikor a tanárnő velem dolgozik

Ez a tanárnő – ahogyan Bródy János megénekelte – nem mindig találja el a szakmai határokat. Elő-előfordulhat vele, hogy nőiessége túlrad a katedrán, és elérkezik egy diákhoz, aki személyes üzenetnek veheti. Ha a tanárnő ma új frizurát fésült, a diák úgy gondolhatja, ez neki szólt, másnap ő jelenik meg az óráján más módon. A tanárnő néha megfélemledik magáról és az iskolai szerepéről, amely az intim szférát tekintve szigorú szabályokhoz kötött. Előfordulhat vele, hogy álmodozásában csak egy diákfiúnak mesél, csak az ő szemét nézi, neki magyaráz, talán már reggel is őt látja a tükörben, amikor készülődik az iskolába. Ha a pályán kíván maradni, ez a rokonszenv nem mehet át gyakorlati síkra, de még így sincs kizárva, hogy a félreérthető kommunikációs jelek miatt egy diák úgy érzi, hogy „*tanárnő a szerelmem, ki mindent megtanít*”.

Egyensúlyban

Végül van még egy típus, talán a legrokonszenvesebb, a Nő, aki egyszerűségében szép, gondosan ápolja magát, de soha nem kihívó, és aki számára nem a külső megjelenés az elsődleges. Nem titokzatos, de nem könnyen avat be a magánéletébe, mert az csak az övé és szeretteié. Nem tudni, hogyan él, de tudni róla, hogy van családja és a család számára mindennél fontosabb. Nekik él, a párjának szépítkeznek. Az iskola diákjai, a kollégák előbb-utóbb tisztelni fogják a tartását, és nem a domborulataira, hanem a belső szépségre figyelnek jobban.